

Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság

Bpkf.II.58/2021/3. szám

A Győri Ítéltábla a Győrött, 2021. március 10. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A különösen nagy vagyoni hátrányt okozó, üzletszerűen elkövetett költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt Terhelt1 és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a Veszprémi Törvényszék 2020. december 14. napján kelt 12.B.857/2016/123. számú végzését *hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasítja.*

I n d o k o l á s

A Veszprémi Törvényszék a fenti számú végzésében Terhelt1 I.r. elítélt vonatkozásában a Veszprémi Járásbíróság 2016. április 12. napján kelt - és a Veszprémi Törvényszék 3.Bnyf.110/2016/2. számú végzésével - 2016. június 27. napján jogerős 8.Bny.136/2016/2. számú határozatával a Kft1. „f.a.” (cégjegyzékszám: Cg.szám1) tulajdonában álló cím32 hrsz.-ú kivett közút megnevezésű ingatlanon fennálló, 1/1 tulajdoni részre, valamint a cím33 hrsz.-ú kivett ipartelep megnevezésű ingatlanon fennálló, 1/1 tulajdoni részre elrendelt zár alá vételt feloldotta. Megállapította, hogy a zár alá vétellel érintett vagyontárgyak értékesítéséből származó pénzösszeg kizárólag a gazdasági szervezettel szemben jogerősen kiszabott 200.000.000 forint pénzbírság megfizetésére fordítható.

A végzés ellen a jogi személy képviselője jelentett be fellebbezést. Kérte, hogy a másodfokú bíróság a döntést változtassa meg és mellőzze azt a kitélt, miszerint az ingatlanok értékesítéséből származó pénzösszeg kizárólag a jogi személlyel szemben kiszabott pénzbírság megfizetésére fordítható.

Álláspontja szerint ez a rendelkezés a Cstv. 6/A.§ (6) és (7) bekezdésében írtak téves jogértelmezésén alapszik. E törvényhely azt írja, hogy a zár alá vett vagyonrész nem vonható be a vagyonfelosztásba, de ez csak a büntető eljárás jogerős befejezéséig tart. A Cstv. 6/A.§ (8) bekezdése értelmében a büntető eljárás befejezését és a felszámolási eljárás folytatását követően, amennyiben a bíróság az adós gazdálkodó szervezettel szemben pénzbírságot szabott ki, a felszámoló az ebből eredő követeléseket hitelezői igényként veszi nyilvántartásba a Cstv. 57.§ (1) bekezdés e/ pontja alapján, és elégíti ki a kielégítési sorrend általános szabályai szerint.

Hivatkozott a jogi személyt érintő – a kifogás a felszámolási eljárásban – gazdasági perben a Kúria által 2020. július 9. napján meghozott Gfv.VII.30.147/2020/3. számú végzésére, amelyben hatályában fenntartotta a Veszprémi Törvényszék 6.Fpkh.1/2020/2. számú, illetve a Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság Fpkhf.IV.25.086/2020/2. számú jogerős végzését.

A Kúria végzése jogi indokolásának [26], [28] és [7] bekezdéseiben ugyanezt az álláspontot fejtette ki.

A kifejtettekből az a következtetés vonható le, hogy a Veszprémi Törvényszék a fellebbezéssel támadott végzésében a vonatkozó jogszabályokat helytelenül alkalmazta és a zár alá vétel alól feloldott vagyontárgyak értékesítéséből származó bevétel felhasználásának a korlátozásával törvénysértő döntést hozott.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség a BF.37/2021/1-I. számú átiratában a fellebbezést alaptalannak tartotta.

Álláspontja szerint a jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedésekről szóló 2001. évi CIV.tv. 26.§ (2) bekezdése szerint a jogi személy megszüntetése esetén a nyilvántartást vezető bíróság az egyes jogi személyekre vonatkozó külön törvényeknek a megszüntetnek nyilvánítás, illetve a felosztatás esetén irányadó szabályai szerint jár el, azzal az eltéréssel, hogyha a bíróság a büntetőeljárás során a jogi személy vagyonát érintően vagyoneklobzást alkalmazott, annak végrehajtása megelőzi a jogi személy vagyonának felosztását és így a végelszámolási, illetve felszámolási eljárás megindítását, illetve folytatását.

E rendelkezés alapján tartotta helyesnek az elsőfokú bíróság álláspontját az 1991. évi XLIX. tv. (Cstv.) 6/A.§ (6) és (7) bekezdéseire történő hivatkozással, hiszen az egész eljárás során büntetőeljárási intézmények alkalmazásával védi a törvény a későbbi szankció kielégítésének alapját, ebből kifolyólag az eljárás végén nem válhat kérdésessé a követelés kielégítése.

Jelezte az ügyész, hogy nyilvánvaló elírás folytán pontosítandó a támadott végzés 2. oldal 7. bekezdésében hivatkozott jogszabály száma, amely helyesen: 1991. évi XLIX. tv.

Indítványozta, hogy az ítéltábla a fellebbezést a Be. 614.§ (1) és (3) bekezdés a/ pontjára figyelemmel, a Be. 614.§ (4) bekezdés I. fordulata szerinti tanácsulésen bírálja el, a Veszprémi Törvényszék végzését a Be. 605.§ (1) bekezdése alapján hagyja helyben. Indítványozta továbbá az indokolás fentiek szerinti korrekcióját.

A fellebbezés más irányban alapos az alábbiak szerint.

Az iratokból megállapítható, hogy a zár alá vétellel érintett Kft1. felszámolását 2015. július 1. napján rendelte el a Veszprémi Törvényszék, majd a Kft. ügyvezetője ellen megindult büntetőeljárásra és a gazdasági társaság tulajdonában lévő ingatlanokra elrendelt bűnügyi zárlatra tekintettel az eljárást 2016. november 15-én kelt 6.Fpk.19-14-000248/53. számú határozatával felfüggesztette a büntető ügy jogerős befejezéséig.

A Győri Ítéltábla 2018. október 16. napján kelt Bf.I.27/2018/11. számú ítéletével jogerőre emelkedett a Veszprémi Törvényszék 2017. december 18. napján kihirdetett 12.B.857/2016/82. számú ítélete, amelyben a jogi személlyel szemben 200 millió forint pénzbírságot szabott ki és - az eredetileg bűnügyi zár alá vett - ingatlanok tekintetében pedig a zár alá vételt fenntartotta.

A Kft1. „fa.” gazdasági társaságot képviselő felszámoló 2019. február 25. napján megkereste a Veszprémi Törvényszéket és kérte, hogy a felszámolási eljárás folytatását engedélyezze, a zár alá vételt pedig oldja fel, mivel a hitelezői igények kielégítését – jelen állás szerint - döntő többségben a zár alá vett ingatlanok biztosítják, mivel a felszámolás kezdetekor meglévő más vagyontárgyakat a felszámoló még a felfüggesztést megelőzően értékesítette.

A Veszprémi Törvényszék a 6.Fpk.19-14-000248/93. számon indult felszámolási eljárásban 2019. március 5. napján megkereste a büntető bíróságot annak közlése végett, hogy a büntető eljárás jogerősen befejeződött-e. A büntető bíróság a kért felvilágosítást megadta, de a felszámolási eljárás folytatását elrendelő határozat bekérése iránt nem rendelkezett, ezért az iratokban nincsen arról információ, hogy a felszámolási eljárás jelenleg folyamatban van-e.

A büntető ügyben eljáró elsőfokú bíróság a felszámoló zár alá vételt célzó kérelmére való tekintettel bekérte a Veszprémi Törvényszéki Végrehajtó 20.432/16. számú iratait, melyből kiderült, hogy a másodfokú eljárás ideje alatt a Veszprém Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Hatósági és Oktatási Osztály (a továbbiakban: megyei kormányhivatal) a VEB/szám4/2018. számú, 2018. április 9. napján meghozott határozatával Település1 Város Önkormányzata kisajátítást kérő közlekedési infrastruktúra fejlesztése céljából, a „Település1 északi ipari terület megközelítésének és közműellátásnak biztosítása, valamint Település1-Kardosrét településrész vegyes forgalmú gyalogos-kerékpárút megvalósítása” érdekében a – jelen ügyben bűnügyi zár alatt lévő - *cím32 hrsz-ú 4377 m² nagyságú, „kivett közút”* elnevezésű ingatlan részleges kisajátítása iránti kérelmének a 18/2017. munkaszámú kisajátítási terv szerint helyt adott.

A cím32 hrszú ingatlant a terület-kimutatásból és a változási vázrajzból álló kisajátítási terv szerint az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett adatok, tények és jogok változatlanul hagyása mellett megosztotta az alábbiak szerint:

- cím32/1 hrsz-ú 3534 m² nagyságú, „kivett helyi közút” elnevezésű ingatlan,
- cím32/2 hrsz-ú 862 m² nagyságú, „kivett közforgalom elől el nem zárt magánút” elnevezésű ingatlan.

Egyidejűleg a cím32/1 hrsz-ú 3534 m² nagyságú, „kivett helyi közút” elnevezésű a Kft1. „f.a.” Cím21 szám alatti gazdálkodó szervezet 1/1 tulajdoni hányadában álló ingatlant kisajátította közlekedési infrastruktúra fejlesztése közérdekű célra Település1 Város Önkormányzata javára, amely az ingatlant kisajátítás jogcímén szerezte meg. A kisajátítás következtében Település1 Város Önkormányzata az ingatlan tehermentes tulajdonát szerezte meg, mivel a kisajátítás miatt a kisajátításról szóló 2007. évi CXXIII. törvény 8.§-a értelmében a kisajátított ingatlanrészre vonatkozóan más személyt megillető jogok és az ingatlanra bejegyzett tények megszűnnek.

A kisajátított *cím32/1 hrsz-ú ingatlanra* a szám2/2016.07.05. számú határozattal a Magyar Állam javára bejegyzett *zár alá vételt* a megyei kormányhivatal a Veszprémi Törvényszék (8200 Veszprém, Vár utca 19.) 0002.MV.432/2016/3. vh. ügyszám alapján *megszüntette*.

A kialakuló, *cím32/2 hrsz-ú ingatlanra* pedig a szám2/2016.07.05. számú határozattal a Magyar Állam javára bejegyzett *zár alá vételt* a Veszprémi Törvényszék (8200 Veszprém, Vár utca 19.) 0002.MV.432/2016/3. vh. ügyszám alapján *fenntartotta*.

A megyei kormányhivatal a kártalanítás összegét 1.809.710 forintban állapította meg, amelynek a Veszprémi Törvényszék Gazdasági Hivatalánál bírói letétbe helyezése megtörtént 2018. május 2. napján, BL00024/2018. letéti számon.

A határozatot a megyei kormányhivatal a törvényszéki végrehajtó részére kézbesítette. A határozat a közléssel véglegessé és végrehajthatóvá vált.

Ellene azonban a kártalanítás mértékét vitatva a felszámoló kereseti kérelmet nyújtott be, a per a Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt indult meg. A közigazgatási per eredménye nem ismert, arról szóló tájékoztatás vagy határozat a felterjesztett iratok között nem található.

Az ingatlanügyi hatóság a 2018. június 29. napján meghozott szám3.06.27 számú összefoglaló határozatával a megosztást átvezette, és a cím32/1 hrsz-ú, összesen 3534 m² területű, „kivett helyi közút” elnevezésű ingatlanra a tulajdonjogot kisajátítás jogcímén Település1 Város Önkormányzata javára bejegyezte.

A fenti határozatával ugyancsak bejegyezte a zár alá vételt a cím32/2 hrsz-ú, „kivett, közforgalom elől el nem zárt magánút” elnevezésű ingatlanra 583.532.106 forint erejéig a Magyar Állam jogosult javára. Az ingatlanügyi hatóság a határozatot többek között a Veszprémi Törvényszékkel is közölte.

Az elsőfokú bíróság megkereste a Veszprém Megyei Főügyészséget annak érdekében, hogy a megyei kormányhivatal kisajátításról szóló döntése vonatkozásában intézkedjen, mivel a bűnügyi zárlat a kisajátítás következtében gyakorlatilag kiüresedett, hiszen a zár alá vétellel érintett ingatlan az ingatlannyilvántartásban már nem is szerepel.

A Veszprém Megyei Főügyészség a 2019. július 3. napján érkezett T.K. 165/2019/8. számú tájékoztatásában arra mutatott rá, hogy A Kstv. 8.§ (3) bekezdése alapján pénzbeli kártalanítás esetén a kisajátított ingatlanra vonatkozóan más személyt megillető jogok — a (6) bekezdésben foglalt eltéréssel —, és az ingatlanra feljegyzett tények megszűnnek.

Tekintettel arra, hogy a zár alá vétel az ingatlan-nyilvántartásba feljegyezhető, az ingatlanhoz kapcsolódó ténynek minősül, és pénzbeli kártalanításra került sor, a kisajátítási határozat rendelkezései szerint megszűnt. A büntetőeljárás során elrendelt, a dolog feletti rendelkezési jogot felfüggesztő és a bíróság által elrendelt zár alá vétel tehát nem akadályozza a kisajátítási eljárást, és az ingatlan tulajdonjogának tehermentes megszerzése érdekében pénzbeli kártalanítás esetén megszűnik.

A kifejtettek alapján a megyei kormányhivatal nem sértett jogszabályt akkor, amikor kifogásolt határozatában a cím32/1 hrsz-ú ingatlan vonatkozásában rendelkezett a zár alá vétel megszüntetéséről, egyidejűleg azt a kialakuló cím32/2 hrsz-ú ingatlan vonatkozásában fenntartotta.

Az elsőfokú bíróság a végrehajtási iratból nyert információkat és a Főügyészség tájékoztatását megküldte a felszámolónak, aki ezen adatok ismeretében a 2020. szeptember 3. napján megismételt kérelmében az *adós vagyonának* zár alól történő feloldását szorgalmazta. Ismételten hivatkozott a Kúria fenti számú határozatának [19] bekezdésében írtakra, miszerint a Be. 331.§ (1) bekezdés b/ pontja alapján a büntetőeljárás megszűnésével a zár alá vételt fel kell oldani és a zár alá vétel megszűnését követően a vagyontárgy bevonható a vagyonfelosztásba.

Ezt követően hozta meg a Veszprémi Törvényszék 2020. december 14. napján kelt 12.B.857/2016/123. számú végzését, amely a Győri Ítéltábla megállapítása szerint a *felülbírálatra nem alkalmas*. Ennek okai a következők:

1./

Az elsőfokú bíróság nem derítette fel, hogy a felszámolási eljárás folytatását a Veszprémi Törvényszék egyáltalán elrendelte-e. Van-e tehát a felszámolónak már intézkedési jogköre.

A felszámoló pert indított a kisajátítási kártalanítás irreálisan alacsony összege miatt, mely per kimenetelének lényeges hatása van a zár alá vétel szempontjából is. A közigazgatási per állása viszont nem ismert.

Az elsőfokú bíróság végzése tehát részleges megalapozatlanságban szenved, mert a párhuzamosan futó bírósági eljárások jelenlegi állására vonatkozó adatok beszerzése nem történt meg. Mivel a másodfokú bíróság a Be. 598.§ (1) bekezdés g/ pontja szerint, tanácsulésen vizsgálja felül a nem ügydöntő végzést, - mely keretek között bizonyítás felvételére nincsen módja, illetve a további okiratok beszerzésével az elsőfokú bíróság hatáskörét vonná el -, ezért a felderítetlenség egyik akadályát képezi az érdemi felülbírálatnak.

2./

A Veszprémi Törvényszék - az általa összegyűjtött, kisajátítással összefüggő információk ellenére - a fellebbezéssel támadott végzésében nem a kisajátítás után bűnügyi zár alatt visszamaradt, megváltozott helyrajzi számú ingatlan, továbbá a bírói letétként kezelt kártalanítási összeg vonatkozásában döntött a zár alá vétel feloldásáról, hanem az eredeti nyomozási bírói végzésben megjelölt ingatlanokról, melyek közül a cím32. hrsz-ú ingatlan már nem is létezik.

Ennek a döntésnek az indokai a határozatában nem találhatók meg, amellyel az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettséget is megsértette a Be. 609.§ (2) bekezdés d/ pontjában írtak szerint.

3./

A felszámoló kérelme az adós teljes bűnügyi zárlattal érintett vagyona zár alól történő feloldását célozta, melyet az elsőfokú bíróság nem merített ki, hiszen a bírói letétként kezelt kisajátítási kártalanítási összegről nem rendelkezett.

Ez olyan; a Be. 609.§ (1) bekezdése által körülírt eljárási szabálysértés, amely lényeges hatással volt az eljárás lefolytatására, illetve az intézkedés alkalmazására.

Utóbbiakból következően az ítéltábla - a Be. 614.§ (1) bekezdés, (3) bekezdés a/ pontja és a (4) bekezdés I. fordulata szerint eljárva tanácsulés keretében - az elsőfokú bíróság végzését a Be. 609.§ (1) bekezdése, illetve a (2) bekezdés d/ pontja alkalmazásával hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította.

A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróságnak hitelt érdemlő módon kell tisztáznia, hogy a felszámolási eljárás folytatását mikor, milyen határozattal rendelte el a Veszprémi Törvényszék.

Be kell kérni a közigazgatási per adatait, mely alapján tisztázható, hogy változott-e a kisajátított ingatlanrész helyébe lépő pénz összege, amellyről rendelkezni kell.

Ezt követően lesz az elsőfokú bíróság olyan helyzetben, hogy az iratoknak megfelelő tartalommal, a kérelem teljes kimerítésével döntsön a zár alá vétel feloldása tárgyában.

Az ügy érdemét illetően a másodfokú bíróság végzése - jellegéből adódóan - nem tartalmazhat iránymutatást, nyilvánvaló azonban, hogy azokra az eljárási- és anyagi jogi észrevételekre, amelyeket a fellebbezés kapcsán a kérelmező és az ügyész érintett, a megalapozott döntés érdekében a megismételt eljárás során az elsőfokú bíróságnak megfelelő válaszokat kell adnia.

Győr, 2021. március 10.

Dr. Zólyomi Csilla sk.
a tanács elnöke

Dr. Vajda Edit sk.
előadó bíró

Dr. Németh Balázs sk.
bíró